

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Nivernen. Episcopo, Virziliacensi & de Maceriis Abbatibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

Permissus autem postmodum ab Abbate de custodia, qua tenebatur, exire, literis dimissoriis ab eisdem Abbate & monachis impetratis, iterum appellavit. Præscriptus verò magister Simon appellationi ad sedem apostolicam factæ non deferens, tam ipsum P. quàm suos excommunicare præsumpsit: quos bonæ memoriæ Celest. Papa prædecessor noster absolutos nunciari mandavit per iudices delegatos. Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus si præmissis veritas suffragatur, præfato Petro, cui dictus prædecessor noster beneficium absolutiois impendit, præbenda sua & aliis beneficiis spoliato, amotis ab eis quibuslibet illicitis detentoribus, præbendam ipsam & omnia bona sua, quæ in ipsius juris præjudicium alienata dicuntur, appellatione cessante auctoritate nostra in integrum, sicut iusto m fuerit, restitui faciatis; audituri postmodum si quid propositum fuerit quæstionis, & sine debito decisuri. Testes cogantur. Nullis &c. Datum Romæ &c. X. Kalend. Iulij.

ARCHIDIAC. MEDIOLANEN.

His quæ ad ampliandam fidem catholicam & reprimendam pravitatem hæreticam statuuntur, auctoritatem nostram libenter impendimus & favorem. Sanè, sicut accepimus, dilectus filius noster G. sanctæ Mariæ in porticu Diaconus Cardinalis, dū legationis fungeretur officio in partibus Lombardiæ, de consilio venerabilium fratrum nostrorum Mediolanen. Archiepiscopi & Episcoporum qui ad eum Veronæ convenerant & quorundam etiam sapientum instituit ut de cetero hæretici ad consilia & dignitates Lombardiæ nullatenus admittantur, nec eligendi alios eis arbitrium conferatur, nec in eligendis personis ad eas vocem debeant aliquam obtinere. Ad id autem servandum in posterum Potestates, Consules, Consilia Lombardiæ astringendos constituit juratoria cautione, & te ad recipienda juramenta eorum in quibusdam civitatibus deputavit, indulta tibi libera facultate contumaces excommunicationis & terras eorum interdicti sententiis ferendi. Nos igitur quod ab eodem Cardinali provide deliberatione statutum est ratum habentes, ut juxta mandatum ejus à

civitatibus illis super hoc exigas & recipias juramenta, ad quas te ipse duxerat destinandum, injungimus, auctoritate tibi præsentium indulgentes ut contraditores excommunicationis sententia ferias, & terras eorum subicias interdicto. Nulli ergo &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum XVII. Kalend. Iulij.

NIVERNEN. EPISCOPO,
Virziliacensi & de Maceris
Abbatibus.

Cum dilectus filius G. Abbas Flavin, nuper apud sedem apostolicam moraretur, supervenit dilectus fil. A. Prior de Sinemuro, postulans instantissimè ut abbatiam Flavin. sibi restitui faceremus, qua dicebat se prætermisso juris ordine spoliatum. Nos autem dilectum filium G. tituli S. Mariæ Trans-Tyberim Presbyterum Cardinalem eis dedimus auditorem: in cujus præsentia fuit ex parte jamdicti Prioris propositum quòd prædecessor noster Celestin. Papa bonæ memoriæ venerabili fratri nostro Cabilonen. Episcopo & dilecto filio Molismen. Abbati districtè præcepit, sicut in ipsius literis continetur, ut R. quondam Abbatem Flavin. omni contradictione cessante deponeret, & nisi Capitulum infra certum terminum in idoneam personam canonicè conveniret, ipsi de Præfato idoneo monasterium ordinarent. Amoto itaque Abbate à iudicibus nominatis, & assignato termino monachis, & de communi voluntate recepto, infra quem de substituendo pastore monasterio unanimiter provide- rent, electioni fuit terminus assignatus: in quo cum de facienda electione communiter tractari deberet, N. monachus frater prædicti Abbatis cum novem fautoribus suis monasterium noluit introire, sed ad ipsorum malitiam convincendam, ab aliis de consensu omnium electioni fuit alius terminus assignatus: ad quem, præter memoratos novem in sua sicut prius contumacia perdurantes, omnes monachi convenere. Prædicti autem novem se in domo cujusdam laici receptantes, constanter asseriebant quòd Capitulum non intrarent, nisi electionis potestate in unum ex ipsis collata. Quòd etiam Conventus facere voluit, ut scandalum schismatis vitaretur; dummodo electurus juramento firmaret quòd de gremio Ecclesiæ meliorem secundum

Epist. 299.
Iis committitur
causa Abbatis
Flavinacensis
contra Priorem
de Sinemuro,

Epist. 298.
Quòd hæretici
ad nullas digni-
tates nec eligi
nec eligere pos-
sint.

conscientiam assumeret in Abbatem. quod recipere nolere, nisi compromissio fieret absolute; ut cui daretur eligendi facultas, undecunque vellet assumeret eligendum. Sic ergo Conventus habito prudentum virorum consilio, qui ad electionem convenerant, & de voluntate absentium, de facienda electione tractatum habere ceperunt, & premissos novem indignos electione credentes, tandem in quatuor monachos Presbyteros de corpore convenerunt monasterij: qui promiserunt, praestito juramento, quod de gremio Ecclesiae personam idoneam nominarent, jurantibus aliis quod illum sine contradictione reciperent qui esset a quatuor nominatus. Ipsi vero praefatum A. monachum ipsius Ecclesiae, Priorem Sinemuri, virum providum & discretum, unanimiter elegerunt: quem Conventus grater suscipiens, cantando, sicut moris est, *Te Deum laudamus*, in sede Abbatis electum solemniter posuere: qui rediens in Capitulum cum Conventu, se, electionem suam, electores, & consentientes eis in protectione sedis apostolicae posuit, ad eam appellando si qui dicerent resistendum. Consequenter electionem & formam ejus per idoneas personas intimavit iudicibus intimatis: quibus electio valde placuit, & quod idem ipsi fecissent nunciis responderunt, si ad eos electio pertineret; coram quibus, si qui electioni se opponerent, appellatio fuit a nunciis innovata. Quibus iudices retulerunt, quod in absentia partium nihil penitus innovarent, & nisi prius de causae meritis fierent certiores, & ita per septem septimanas & amplius dictus A. possessionem & administrationem habuit ut electus. Exinde dictus G. cum multitudine veniens armatorum, monasterium per violentiam occupavit, ejectionis viginti duobus monachis, qui ejus proposito resistebant, & post appellationem eo praesente interpositam, jam tertio eos turpiter tractari fecit, & quosdam ex ipsis usque ad effusionem sanguinis verberari. Postmodum vero memoratum A. per violentiam nobilis viri Ducis Burgundiae de Prioratu Sinemuri fecit expelli, data sibi magna pecuniae quantitate, quam super possessionibus Prioratus usque ad ducentas libras* proveniens & amplius mutuo dicitur accepisse. propter quod eundem A. & fau-

*f. Provincieles

tores suos ita inhonestè tractatos exire à terra oportuit & latere. Idem etiam Dux amicos ipsius A. usque ad subversiones castrorum & incendia fuit ejus odium persecutus. Sed postmodum ad se rediens, & gratiam eis restituit, & à persecutione destitit monachorum: qui mox ut eis fuit opportunitas reddita, quod persecutionis tempore facere non poterant, ad sedem apostolicam accesserunt, suppliciter postulantes ne mora temporis, quam necessitas peperit non voluntas, eis deberet praedictum generare. Contra quem citra litis contestationem fuit propositum ex adverso, quod cum ipse A. ex causa multiplici esset excommunicationi subjectus, ei dictus Abbas non tenebatur aliquatenus respondere. Quondam enim ipsius A. consanguinei pro violenta injectione manuum in Priorem Flaviniacensem, quem membris genitalibus mutilarunt, excommunicati fuerunt publice nunciati, & castrum eorum suppositum interdicto: infra quod dictus monachus se recipiens, sacrilegorum communionem nullatenus evitavit; quibus scienter communicando, labem excommunicationis incurrit: & cum sine Abbatis sui licentia claustrum exierit, quod non est etiam pro ecclesiasticis utilitatibus faciendum, secundum statuta regulæ, quæ excommunicatos asserit donec satisfaciant monasteriis quæ relinquunt, personam standi in iudicio non habebat. Auctoritate quoque delegatorum iudicium excommunicationis vinculo dicebatur astrictus, sicut ipsorum literæ testabantur. cumque per annum & dimidium in excommunicatione permaneret, admitti non debebat amplius ad agendum. Adjectum fuit etiam pro Abbate, quod cum propter onera debitorum, quibus suum monasterium praegravatur, quæ contraxit praedecessor suus ipsius A. consanguineus, ad sedem apostolicam accessisset, sicut ex arbitrio venerabilis fratris nostri Ostien. Episcopi evidenter apparet, cum trecentas quinquaginta marchas vener. fratri nostro Eduen. Episcopo proinde solvere teneatur, nec ad causam istam fuerit evocatus, compelli non poterat nec debebat ut adversario responderet; qui videbatur dolose versari, cum illum volebat non praemonitum convenire, de quo coram ordinario iudice congruo loco & tempore, si quam haberet, poterat justitiam

justitiam obtinere : cui quod nullum superesset jus ad agendum , per confirmationem ejusdem prædecessoris nostri & acta delegatorum judicum manifestè poterat approbari. Iudices etiam auctoritate apostolica inhibuere Conventui, ne sine Priore, Decano, & aliis ex justo metu absentibus, ad electionem procederent ; & hoc idem quidam de Capitulo inhibentes, ne contra prohibitionem judicum aliquid fieret, sedem apostolicam appellarunt. Quidam verò juvenes inhibitione judicum & appellatione contemptis, absentibus Priore, Decano, & sociis, nolente quoque parte residentium saniore, prædictum A. eligere præsumpsere : quibus, ne possent eum ad Ecclesiam ducere, fores Ecclesiæ clausæ sunt ab his qui rectius sentiebant, ruptis funibus campanarum. unde factum est ut neque in obedientia monachorum vel fidelitate burgensium factum ipsorum procederet, nec etiam in solennibus quæ consuevere in talibus adhiberi, & ita nec auctoritate judicum, nec de conscientia diocesani Episcopi, nec de voluntate ipsius Capituli, in spiritualibus vel temporalibus ministravit. Post hæc quidam de residentibus in Capitulo, cum literis ipsius Capituli continentibus veritatem, accesserunt ad iudices delegatos, ut Ecclesiæ juxta tenorem apostolici mandati consulerent postulantes. Qui delibato consilio, quod eis inhibentibus factum erat in irritum revocantes, & eos qui elegerant & electum per diocesanum Episcopum excommunicationis vinculo innodarunt. Postmodum ad ordinationem monasterij procedentes, ipsum G. qui præsidet, tunc Virziliacem. Hostalarium, elegerunt : quem petitum solenniter & concessum monachi & populus Flaviniacenses, sicut eis à iudicibus mandatum fuerat, cum honore debito recepere, & tunc à diocesano Episcopo munus benedictionis nullo contradicente suscepit. Exinde ad Ecclesiam pariter accedentibus, Episcopus in sede Abbatissimum constituens, per funem campanæ, sicut moris est, investivit : cui & monachi obedientiam, & burgenses fidelitatem debitam præstitere ; usque ad hæc tempora (quantum ad ipsum A.) pacificè præfuit abbatix. Hæc omnia quæ præmissimus, scilicet H. depositionem, & A. cassationem, verum etiam ordinationem & institutionem dictus præde-

cessor noster per suas literas confirmavit ; nec eo vivente præsumpsit aliquis reclamare. Cujus confirmationem ratam haberi petebat, & quæ per adversarium amiserat, postquam appellationem interposuit, & iter arripuit ad sedem apostolicam veniendi, sibi restitui postulabat. Ceterum præmissis objectionibus pars ipsius A. taliter respondebat, quod cum dictus G. Canonicus fuerit regularis, & cucullam sine Abbatis sui licentia accepisset, præsertim cum talis fuerit canonica regularis, quod Canonicis, ne monachi fieri possint, per privilegium denegetur, de recessu monasterij sine Prælati licentia non poterat adversarium accusare. Pari modo cum eos qui dictum Priorem genitalibus mutillarunt ad osculum postea pacis receperit, redditus centum librarum tam eis quam aliis per annos singulos persolvendo, super eorum communione adversario quicquam objicere non debebat, cum ipse commisisset similia vel pejora, quibus tamen se communicasse penitus denegabat. A iudicibus verò delegatis ligari se potuisse illa ratione negabat, quod post depositionem memorati Abbatis, eorum jurisdictione expirasset, majore parte Capituli & consilij sanioris Abbatem concorditer eligente. Et cum per narrationem & responsionem litis contestatio fiat, & hæc observata fuerint inter ipsos, assererat adversarium non posse instantiam iudicis declinare. Nos ergo, qui juxta commissum nobis apostolatus officium universis sumus in sua justitia debitores, per apostolica vobis scripta mandamus quatenus partibus ad vestram præsentiam * convocatis, si prædictus A. legitimè comprobaverit jurisdictionem delegatorum ante institutionem præfati G. penitus expirasse, legitimum etiam impedimentum ostenderit propter quod non potuit appellationem prosequi infra annum, cum ex justa causa indulgeatur biennium, tunc demum inquiratis super propositis & proponendis diligentius veritatem ; & Deum habentes præ oculis, sine personarum acceptione causam ipsam, ad locum idoneum accedentes, & utriusque parti securum, si partes consenserint, sine canonico terminetis, vel eis non consentientibus usque ad diffinitivam sententiæ calculum procedentes, gesta omnia redacta in scriptis, & sigillorum vestro-

rum munimine roborata, ad nostram presentiam transmittatis; statuentes partibus terminum competentem, ad quem recepturæ sententiam, per se vel procuratores suos nostro se conspectui representent. Interim autem prædictus G. sicut Abbas liberè administret. Nullis literis &c. præter assensum partium &c. Quòd si omnes &c. tu frater Episcopo cum eorum altero &c. Datum Romæ apud S. Petrum &c.

MAGDEBURGEN. ARCHIEPISC.
& Suffraganeis ejus.

Epist. 300.
Ne pro terra
sanctæ recupera-
tione labo-
rantibus inju-
riæ inferantur.

Qvanto gravioribus rerum & personarum periculis se opponunt qui relicta domo propria pro liberatione salutiferæ crucis & terræ sanctæ, quam Dominus noster Iesus Christus pretioso sui corporis sanguine consecravit, ad partes transmarinas accedunt, tanto circa tuitionem ipsorum & rerum suarum vigilantior cura nobis incumbit, cum tam ipsi quam res eorum sint, donec in sancta peregrinatione permanserint, specialiter sub protectione sedis apostolicæ constituti. Ex parte siquidem dilectorum filiorum Principum, Magnatum, & aliorum de vestra provincia, qui crucem suis humeris insigentes, ad partes Hierosolymitanas pro servitio Iesu Christi non sine magno discrimine laborant, sicut in auditorio nostro propositum, quòd ipsis in obsequio sancto manentibus, contra protectionem quam sedes apostolica duxit eis specialiter impendendam, quidam de vestra provincia malo spiritu concitati, postposita reverentia venerandæ crucis & ejus qui pro salute omnium tanquam pretium nostræ redemptionis in ea pependit, possessiones eorum & bona invadere minimè timuerunt. Volentes igitur eorum temeritati, prout convenit, obviare, fraternitati vestræ per apost. scripta præcipiendo mandamus atque præcipimus quatenus præsumptores illos, qui vobis suis nominibus exprimentur, ad faciendam plenariam restitutionem taliter ablatorum & passis injuriam satisfactionem congruam exhibendam, singuli vestrum, cum fueritis requisiti, monitione præmissa per ecclesiasticam districtiōnem subl. appellationis obstaculo compellatis. Datum Romæ apud S. Petrum V. Kalend. Julij.

EPISCOPO LEXOVIEN.
& Abbati Vallis Richerij.

Sicut in literis bonæ memoriæ Celestini Papæ prædecessoris nostri perspeximus contineri, cum olim quidam monachus Conchen. ad sedem apostolicam accessisset cum clamoribus importunis, & quarundam literarum, quas secum habebat, testimonio præmunitus, asseruit quòd ad mandatum dilecti filij nostri Iord. tituli sanctæ Pudentianæ Presbyteri Cardinalis, tunc apostolicæ sedis Legati, dilecti filij Abbas Troarnensis & Prior sanctæ Barbaræ Abbatem de Conchis pro inutili administratione, corporis incontinentia, rerumque monasterij dilapidatione, ascito sibi Priore de Lira, prædicti Legati auctoritate ab officio & administratione abbatia memoratæ deponere curaverunt. Cum itaque non esset qui pro parte altera responderet, ad nimiam prædicti monachi pertinaciam & clamorifam instantiam sententiam talem, prout rationabiliter lata fuerat, nec legitima appellatione suspensa, idem prædecessor noster confirmans, eam mandavit inviolabiliter observari. Dicitur verò Abbas postmodum ad apostolicam sedem cum magnis veniens periculis, laboribus, & expensis, multorum & magnorum virorum testimonialibus literis communitus, se post appellationem interpositam ad literas per precum mendacia impetratas, à iudicibus sibi suspectis, juris ordine non servato, ab administratione monasterij conquestus est injustè fuisse amotum, cum prædictus Legatus sæpèdictum monasterium visitans, nihil circa personam Abbatis vel ipsius administrationem inutilem invenisset quod ei correctione dignum vel reprehensione videretur. Idem etiam Cardinalis proprio fuit ore confessus quòd quandiu in monasterio fuit, cum cuncta diligentius inquisisset, domum per omnia in bono statu invenit, nec aliquid adversus Abbatem fuit propositum quæstionis. Post discessum verò suum quidam adversus sæpèdictum Abbatem tot & tanta propolere nefaria, quòd nulla ratione, salva conscientia, sine inquisitione diligenti poterat præterire. Vnde memoratis & Priori mandavit ut de vita & conversatione ipsius Abbatis & totius Capituli statu, associatis sibi viris prudentibus, inquire-

Epist. 301.
Causa Abbatis
de Conchis in
committitur.